

Eesti Kohtunike Ühing

Riigikogu põhiseaduskomisjon
pohiseaduskomisjon@riigikogu.ee

Teie 30.09.2015
Meie 14.10.2015

Arvamus kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu (42 SE) kohta

Austatud põhiseaduskomisjoni liikmed!

Eesti Kohtunike Ühing tänab võimaluse eest esitada omapoolne arvamus Riigikogu menetluses oleva kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse (KOVVS) ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu (42 SE) kohta. Teeme eelnõu kohta järgmised märkused.

1. Rahvastikuregistri seaduse (RRS) § 26 lg 2 täiendamine uute p-dega 10¹ ja 10² ei ole meie hinnangul RRS § 21 lg 1 p 13 ja § 26 lg 2 p 27 koosmõju arvestades vältimatult vajalik.
2. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) täiendamisel §-ga 554¹, mis näeb ette uue hagita perekonnaasja – alaealise isiku valimisõiguse osas teovõimetuks tunnistamine – tuleks vastavalt täiendada ka TsMS § 550 lg-s 1 sisalduvat loetelu (nt uue punktiga 1¹). Süstemaatiliselt võiks kaaluda kavandatava regulatsiooni sätestamist TsMS § 554¹ asemel sama jao lõpus (nt TsMS § 557¹), sest praegusel kujul jääks see alaealisele isikule eestkostja määramise sätete (TsMS §-d 554-557) keskele. Mõistlik oleks pisut täpsemalt reguleerida ka alaealise isiku valimisõiguse osas teovõimetuks tunnistamise määрусega seonduvat, eelkõige võib tekitada küsimusi määрусkehtivusaeg (st kas isiku täisealiseks saamisel peaks selle asendama eestkoste seadmise määрус), sest TsMS § 531 sellist olukorda ei kajasta.
3. Eelnõus on läbivalt räägitud teovõimetuks tunnistamisest valimisõiguse „tähenduses“, kuid kehtivas õiguses on seevastu nimetatud teovõimetust valimisõiguse „osas“ (vt KOVVS § 5 lg 3; Riigikogu valimise seaduse § 4 lg-d 2 ja 5; Euroopa Parlamendi valimise seaduse § 4 lg 3 p 1 ja lg 6 p 1; rahvahääletuse seaduse § 2 lg 3 p 1; kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 18 lg 1 p 9; RRS § 21 lg 1 p 13). Põhjendatud oleks kasutatav terminoloogia ühtlustada.
4. Seletuskirja lõpus toodud kuluarvestusest lähtudes võib 16–17-aastaste alaealiste valimisõiguse osas teovõimetuks tunnistamise asjade menetlemisega kaasnev rahaline koormus kohtutele ulatuda kuni 504 361,50 euronit (s.o 417 asja × 1209,50 eurot). Nende lisanduvate kuludega tuleb riigieelarvest kohtutele vahendite eraldamise otsustamisel kindlasti arvestada.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Virgo Saarmets
Esimees